

De overheid moet haar burgers weer gaan zien

**Interview met
Ahmed Marcouch**
Burgemeester van Arnhem

Als burgemeester van Arnhem staat Ahmed Marcouch midden in de maatschappij. Daar ervaart hij volop hoezeer het kolkt in onze samenleving. 'Black lives matter, boze boeren, al die mensen die de straat op gaan: ze hebben één ding gemeen. Ze voelen zich onzeker over hun bestaanszekerheid. Ik vind het de taak van de overheid om die zekerheid te bieden.'

De manier waarop Marcouch te werk gaat kun je typeren als streng maar rechtvaardig. 'Mijn leidraad is de grondwet. Die helpt mij om te bepalen waarop ik wel en niet ingrijp. Je politieke kleur doet er als bestuurder niet toe. Je hebt de wet en

regels uit te voeren met het belang van de burger voor ogen.'

Marcouch neemt werkgelegenheid als voorbeeld. 'Ik vind het helemaal niet gek als de overheid een actieve rol speelt in het creëren van banen. In de grondwet staat: de overheid bevordert werkgelegenheid en zorgt voor de verspreiding van welvaart. Ik had daar onlangs een interessante discussie over naar aanleiding van onze schulddienstverlening. Medemenselijkheid was de insteek van ons beleid. Ik heb toen gezegd: 'Maar wij doen dit niet slechts uit medemenselijkheid. Wij voeren de wet uit waarin beschreven staat dat we als overheid moeten zorgen voor bestaanszekerheid en de spreiding van welvaart. Ik vind dat een cruciaal aspect van mijn taak als burgemeester: ik ben de hoeder van de grondrechten van de inwoners van mijn stad.' >



vervolg

De overheid kan ingrijpen

Marcouch vervolgt: 'De mensen die zichzelf toch wel redden hoeven we niet aan de hand te nemen. Wij zijn er voor hen die er op eigen kracht niet komen. Een groep waarover ik me zorgen maak zijn jonge mensen van rond de 30. Veel van hen hebben nog nooit een echte baan gehad, hoppen van flexcontract naar flexcontract en wonen noodgedwongen vaak nog thuis. In die groep raken veel mensen door de coronacrisis nu hun baan kwijt. Als overheid kun je daarop ingrijpen. Door betaalbare woningen te bouwen, werk te creëren en mensen om te scholen.'

'Te lang hebben we onze maatschappij overgelaten aan de vrije markt', zegt Marcouch stellig. 'Maar wat we zien is dat die vrije markt niet altijd werkt. De afgelopen maanden waren illustratief. Toen we ineens mondkapjes nodig hadden, waren we aangewezen op de Chinese markt. Er wordt in Nederland bijna niks meer geproduceerd. Het is hoog tijd dat we de maakindustrie herwaarderen. Genoeg mensen die morgen aan de slag zouden kunnen. Het is ook zuur dat gemeenten zoiets als de reinigingsdiensten of parkeerbeheer in de vrije markt hebben ondergebracht. Juist daar kun je als overheid zelf je banen creëren voor een belangrijke doelgroep.'

Maar dat niet alleen: blijkbaar hebben

we onszelf de afgelopen jaren onvoldoende de vraag gesteld: welke banen hebben we in Nederland echt nodig? Welke vaardigheden komen we tekort? Dat is in de zorg, en op straat. Juist de sectoren waar we ons als overheid de afgelopen jaren op hebben teruggetrokken. Laten we onderwijs organiseren met veel perspectief op een baan, laten we mensen omscholen en ervoor zorgen dat werkgelegenheid en het aanbod van arbeidskrachten op elkaar aansluiten.'

Aan het werk

Want werk is waanzinnig belangrijk, vindt Marcouch. 'Als mensen hier aan het loket komen voor een uitkering dan geef ik ze liever een baan dan geld. Dat heb ik heel erg van huis uit meegekregen. Mijn vader zei altijd: Als je de schouders van eens stier hebt en de knieën van een paard, dan ga je toch geen uitkering aanvragen? Mensen moeten aan het werk. Niet per se om veel geld te verdienen, maar om ervoor te zorgen dat ze hun hand niet hoeven op te houden. Dat laatste is onmenselijk. En de kracht en de filosofie van de verzorgingsstaat is dat we mensen vrijwaren van onmenselijkheid. Ik herinner me de Melkertbanen. Daar werd in mijn ogen onterecht lelijk over gesproken. Maar dat principe was precies wat ik bedoel: geen uitkering, maar een baan.' >

vervolg

Om de kwetsbare en andere bezorgde burgers de bestaanszekerheid te bieden waar ze zo naar snakken, moet er wel snel iets gebeuren, vindt Marcouch. 'Want zoals we al vaststelden: het kolkte. Het zijn precies deze mensen die zich roeren, die de straat op gaan, die het zat zijn. Ik heb daar wel begrip voor. Ze zien om zich heen allemaal mensen die knallen, en jij wilt wel en doet je best, maar loopt altijd achter de feiten aan. Dat doet iets met je. En ondertussen dreigen wij als overheid het vertrouwen van die mensen te verliezen. We laten zaken te veel op hun beloop, zijn niet meer echt betrokken. Veel te vaak zeggen we 'daar ga ik niet over', omdat we onze diensten zo bureaucratisch hebben ingericht. Dan krijg je kafkaëske taferelen. En dat gebeurt over de volle breedte. Ik maak het

zelf mee met onze verpleeghuizen. Als burgemeester wilde ik weten hoe het er in coronatijd voorstond in de Arnhemse verpleeghuizen, het zijn immers mijn burgers. Formeel gaat de inspectie daarover. Voor mij houdt het daar echter niet bij op.'

Draagvlak voor solidariteit

'Wat ik wil is dat we de mensen weer gaan zien, niet de cijfers en statistieken. Ik wil onze inwoners bij naam en toenaam kennen. Alleen als je elkaar kent wordt het draagvlak voor solidariteit groter. Dat is hard nodig. We staan voor ongekende uitdagingen die we met elkaar, ongeacht onze politieke kleur, moeten aanpakken. Laten we hopen dat de coronatijd ons heeft geprikkeld om dingen anders te doen. Om er samen uit te komen. Dat zou voor mij de mooiste nalatenschap aan toekomstige bestuurders zijn.'



Beeld:
Omroep
Gelderland



Beeld:
Gelderlander
Gerard Burgers